

PTUJSKI LIS

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 100

... (v starem rotovžu), pritličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 9

Ptuj, 27. februarja 1921

III. letnik

Predsedstvu deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani.

Mestni sosvet je v svoji seji dne 22. januarja 1921 enoglasno sklenil, da se predloži deželni vladi protest proti avstrijskemu nemškonačionalnemu rovarstvu napram naši kraljevini.

V zadnjem času objavljajo naši časopisi vesti, da obstoje osobito v Gradcu posebni odbori, zlasti „Südmarke“, ki sistematično rujejo proti naši državi, predvsem proti Sloveniji.

Pri enem zadnjih takih sestankov v Gradcu so baje zahtevali plebiscit za mesto Ptuj kakor tudi za ptujsko okolico, češ, da je večina tukajšnjega življa nemška, odnosno nemškega mišljenja in da hrepeni po združitvi z Avstrijsko republiko.

Na čelu teh rogoviležev, ki si drznejo govoriti v Gradcu kot zastopniki mesta Ptuj, so gotove elementi, katere je naš narod ob priliki našega ujedinjenja izgnal.

Mestni sosvet — tudi Nemci — soglasno in odločno protestira proti takemu rovarstvu, ki očito krši določbe mirovne pogodbe osobito čl. 47, 89, 91 in 95.

Avstrijska republika podpira oziroma v najmilejšem slučaju odobrava početje takih hujskačev ter tako sama krši v citiranih členih mirovne pogodbe prevzete dolžnosti.

Prosimo deželno vlado, da vzame ta protest na znanje, ter ga predloži osrednji vladi v Beograd v nadaljno ukrepitev.

Vladni komisar mesta Ptuj je izročil ta protest na pristojna mesta.

Ljudsko štetje.

(Ptujski sodni okraj.)

V zadnji številki smo priobčili številke prebivalstva v Ptuj. Danes priobčimo številke o prebivalstvu ptujskega sodnega okraja. Vsega prebivalstva je 49.692 oseb, med njimi 23.427 moških in 26.245 ženskih. Naši kraljevini jih pripada 47.495, tujim državam 1325, pri 872 je državljanstvo neodločeno.

Tobak.

Pridelovanje in zakonski predpisi.

Navodilo za pridelovanje tobaka v Sloveniji.

Kraljevo finančno ministrstvo je z dne 4. marca 1920, štev. 961., odobrilo predlog Monopolne Uprave, da se v onih pokrajinah Slovenije, ki se izkažejo za to kulturo ugodnim, sme gojiti tobakova rastlina pod pogoji, da se to vrši na račun države in da se za to dobi poprej dovoljenje pristojne oblasti.

S tem se bo ustreglo tekom let opetovano izraženi želji, obenem se bo pa zadostilo veliki potrebi po tobaku, ki obstoji izza časa svetovne vojne.

Iz več vidikov pozdravljamo to načelno dovoljenje za gojenje tobaka.

Po veroizpovedanju jih je 48.507 rim. katoliškega, 1076 pravoslavnega, 62 evangeliškega, 22 izralitskega, 25 drugega. Po narodnosti se je priznalo 47944 k slovenski, 1176 kaki drugi slovanski, 148 srbohrvaški, 383 nemški, 41 kaki drugi.

Na Bregu pri Ptuj, kjer je pred vojsko cvelo nemškutarstvo, kakor v Ptuj, je vsega prebivalstva 1436 oseb, med njimi 696 moških in 740 ženskih. Po državljanstvu je 1340 naše kraljevine, 66 tujih držav, 30 še neodločenih. Po veri je 1414 rimskih katolikov, 9 evang., 8 izraelitov in 5 druge vere. Po narodnosti se je priznalo 1215 slovenski, 26 srbohrvaški, 39 kaki drugi slovanski, 154 nemški, 2 madžarski.

V Krčevini se je naštelo 975 prebivalcev, izmed njih se je priznalo za nemško narodnost 90 oseb.

Ves sodni okraj ptujski z mestom Ptujem vred šteje 54.139 oseb.

Številke proti zadnjemu ljudskemu štetju se vobče niso dosti izpremenile. Večja razlika je le glede narodnosti. Za Nemce se je še priznalo v vsem okraju 1358 oseb, med njimi v Ptuj in bližnji okolici nad 1200 oseb, drugod niti 150 oseb.

Kakor izvemo, so razni stari nemškutarji, osobito v Ptuj, navedli kot materinski jezik nemški, kar je kaznjivo in se bode vsled tega uvedlo zoper krivce kazensko postopanje.

O uspehu bomo svoječasnno natančneje poročali, da naša javnost izve za te sramotilce lastne matere.

Odgovor „Straži.“

Principijelno ne napadamo osebno in tudi ne odgovarjamo, vendar nas silijo k odgovoru nizki in direktno podli napadi „Straže“ na vodjo našega okrajnega glavarstva g. dr. Pirkmaierja.

Greh bi bil molčati, če se blati na tako nesramen način uradnika, ki uživa in zasluži spoštovanje in ugled celega okraja ravno vsled svoje skrajne marljivosti in vestnosti, ki izpolnjuje svoje odgovorno mesto objektivno in nepristransko, brez ozira na katero si bodi stranko, kakor danes malokateri. Tem podlejši

Gojila se bo pri nas v pretežnem delu ona vrsta tobaka, ki se najbolj pogreša, t. j. tobak za pipo.

Pod staro vladavino je dohajal te vrste tobak iz ogrskih nižin ob Donavi in Tisi.

Ta kultura se je tam skreila in v dolednem času nimamo od tam nikakih uvozov pričakovati. In ko bi bilo to tudi mogoče, je z gospodarskih ozirov priporočljivo, da to potrebo krijemo v lastni državi z lastnim pridelkom.

In to moremo. Naš Banat, Hrvatska, Srem, Medjinaurje in vinorodne pokrajine Slovenije imajo za tobakovo kulturo iste, deloma še boljše pogoje za pridelavo tobaka, ki ga potrebuje naš seljak za pipo, kakor pa nižava nove ogrske države.

Pokrajine Srbije zlasti ob Bregalnici, Skoplju in Bitolju, nadalje Črna gora, Herce-

so ti napadi, ker prihajajo od ljudi, katerim je storil več uslug, kakor vsem demokratom skupaj, od ljudi, kateri znajo izrabljati njegovo vestnost v svoj prid in to dobro vedo ter se zavedajo tega. Saj uživata v zadnji dobi dva teh mastno plačo, ki je ne zaslužita in jima ne gre.

Ko bi bili vi tako čistih rok, kakor je g. dr. Pirkmaier, bi ne spraševali ljudje, kam je zginilo to in ono! —

Kakor pa nam je dobro znano, hrani še danes bivši ptujski narodni svet vse knjige in natančne inventarje, kjer je vpisan vsak košček demobilizacijskega blaga, vsak vinar, ki se je izkupil za to blago in špirit in iz katerih se lahko prepriča vsak, da je bil slednji košček in zadnji vinar oddan na določeno mesto od vlade, kakor je tudi le vlada razpolagala z glasovirjem.

In teh knjig in inventarjev ni pisal g. dr. Pirkmaier!

Pač pa je nešteto krat posredoval pri vladi, da je toliko in toliko tega blaga prišlo v prid našemu ljudstvu, kar bi se drugače ne zgodilo. Le v obči blagor ljudstva in države je njegovo celo delovanje kljub temu, da ni žel zasluženega napredovanja in ravno tega ne morejo razumeti gotovi „gospodje“, da se jim noče brezpogojno udinjati za njihove lopovščine. In le radi tega ga hočete izgrizti in jedini vi se bodeste veselili, celi ptujski okraj pa bode žaloval, če ga res zgubimo, kar pa se bode zgodilo le v njegov prid in če to sam želi.

Vemo, da ne storimo s tem nobene usluge g. vodju, ker prepričani smo, da se bode vedel braniti sam, če bi bilo to potrebno. Pometli pa bode tam, če se ne nehajo ti podli napadi brez vsake najmanjše podlage, kjer je gnoja dovolj in pokazali svetu, da je lahko tudi kloster—agijev hlev, napredne kroge pa pozivljamo, da se vendar enkrat otresejo „špiclna“, ki se kot sitna muha vsiljuje v vsako družoo, da lahko prisluškuje.

Gospodarstvo.

Plemenski izbor v vinogradih.

(Nadaljevanje in konec.)

Ozrmo se n. pr. na našo domačo vrsto

govina in Dalmacija imajo še staro tobačno kulturo.

Tod se pa prideluje takezvani turški tobak, ki se porablja za izdelavo cigaret.

Tudi te vrste tobaka bo morebiti v nekaterih pokrajinah Slovenije (Belokrajina, del Dolenjske in Slovenske Gorice) mogoče s časom in s pridom gojiti, vendar pa bo glavni produkt na vsak način le pridelek iz tobačne rastline ogrskega izvora. In prav je tako, ker ravno te vrste tobačnih produktov najbolj primanjkuje.

Pridelovanje tobaka je v zvezi s skrbnim obdelovanjem na polju in z umnim ravnanjem po žetvi ali pravzaprav berbi. Ker država stavi trudu primerne cene, se bo pridelovanje na vsak način izplačalo.

V mislih imam naše male kmete z veliko kopico otrok.

pošip, ki tvori glavni nasad v naših ljutomerskih, haloških in Slovenskih goricah. Koliko raznoličnosti najdemo v tej vrsti! Eni trsi so redno bogato obloženi in imajo večinoma zdravo grozdje; drugi zraven stoječi so sicer tudi redno rodni, a njih grozdje ponajvečkrat segnije. Zopet drugi nastavijo mnogo grozdja, ki se pa redno vsako leto osiplje; v jeseni je trs vsikdar prazen. Nekateri so v rodovitnosti nestanovitni, eno leto so rodni, drugo leto se osipljejo ali pa sploh ne nastavijo grozdja. Eni zopet imajo bolj debele jagode, drugi bolj drobne itd. Pa tudi glede odporljivosti proti boleznim se lahko opazuje pri pošipu raznoličnost. Nekateri trse napade redno in močno oidij, četudi se jih skuša ovvarovati tako, kakor sosedne trse iste vrste, ki pa ostanejo zdravi.

Enako je pri drobnem rilčeku. On je pred cvetenjem bogato obložen z grozdem, po cvetju pa je več ko polovico trsov praznih. Pa tudi v kakovosti grozdja se razlikujejo poedinci med seboj.

Več ali manj raznoličnosti se lahko najde pri vsaki vinski vrsti.

S skrbnim večletnim opazovanjem in zaznamovanjem bi se sčasoma lahko izbralo v vsaki zaželjeni, posamezni vrsti ali sorti tiste trse, ki vstrezajo v vsakem oziru. Pri ponovnem prenavljanju vinogradov pa bi že lahko jemali cepiče samo od teh izbranih trsov in od teh zopet samo srednje dele tistih rozg, ki so bile rodne. Uspeh bi bil hrez dvoma velikanski.

Taki plemenski izbor ne bode delal preglavice malemu kmetu-vinogradniku, ki obdeluje sam svoj vinograd in pozna raditega vsak svoj trs in njega lastnosti. Težje je pri velikem vinogradnem posestniku, posebno tam, kjer ni viničarjev; kjer pa so ti, bi moral biti njih ponos pomagati izpopolnjevati naše vinogradništvo tudi v tej smeri. Saj bo itak tudi njih korist, če bodo vinogradi dobičkanosnejši kakor so sedaj, kajti stara je reč: Če se kmetu godi dobro, se godi tudi drugim stanovom dobro, osobito onim, ki so ž njim v tesni zvezi.

Vzvišena naloga vseh trsničarjev, ki pridelujejo cepljeno trsje za prodajo, pa naj bi bila, da prvi krenejo na zgoraj načrtano pot. Ker so večinoma posestniki vinogradov in jim potrebne razboritosti ne manjka, je treba samo še dobre volje in šlo bo. Saj se bo tudi izplačalo, kajti tudi v tem oziru bo v kratkem konkurenca med navadnimi cepljenci in cepljenci od izbranih trsov. Kdor bo pa preje prišel, bo preje mlet.

Vinarski inštruktor Zupanc.

* * *

„PETOVIA“ usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuj se je ustanovila na ustanovnem občnem zboru dne 14. t. m. Tako se je izvršila preosnova dosedanje družbe z omejeno zavezo „Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje na Bregu pri Ptuj“ v delniško družbo. Podjetje je popolnoma nacijo-

Pri tobačni kulturi so opravki, ki jih večinoma ženske in otroci izlahka opravijo.

Naš mali kmet v vinskih goricah, ki ima majhno zemljišče, bo prav gotovo rad sadil tobak. Ako vinski pridelek eno leto izpade, ima vsaj gotovi dohodek od tobaka.

Tobak je izredno razširjena industrijska rastlina.

Državni monopol.

Države so tobačno industrijo že od nekdanj obdobjevale, da dobe na ta način novcev za državne potrebe. Velik del držav je pridelavo, izdelavo in prodajo monopoliziral, to je, da mora vsakdo svoj pridelek proti naprej določeni ceni oddati državi, ki ga v lastnih tvornicah v fabrikate podela in potem po tobakarnah za določeno ceno prodaja.

Tak državni monopol je obstojal v bivši Avstriji, ima ga pa tudi naša nova država. Leta 1909. je imela Avstrija čistih dohodkov iz monopola 166 milijonov kron, prejšnja majhna Srbija 12 in pol milijonov dinarjev.

Nadaljevanje sledi.

nalizirano, ker je v smislu predpisa ministerstva za trgovino in industrijo inozemski kapital udeležen samo 25%. V upravni svet so bili izvoljeni sledeči gg.: Dr. Ivan Fermevc odvetnik v Ptuj kot predsednik, ravnatelj Alojzij Tykač in komercijalni svetnik Anton Jurca kot zastopnika Ljubljanske kreditne banke, ravnatelj C. Toman in Lovro Petovar, veleposestnik v Ivanjkovcih kot zastopnika Mariborske eskomptne banke, ravnatelj Antič za Hrvatsko trgovinsko banko v Zagrebu, dalje Dr. Marko Ettinger, odvetnik in podjetnik na Dunaju, zajedno podpredsednik, Franjo Čuček, Konrad Fürst in Franc Hutter, veletrgovci v Ptuj. V nadzorstvo so se volili gg.: Josip Pirich in Franc Potočnik, usnjarka v Ptuj, dirigent podružnice Ljubljanske kreditne banke A. Matevžič in Aleksander Ussar, računski svetnik in posestnik v Ptuj. Delniška glavica znaša 16,000.000 K, ki se poviša vsled že podeljenega dovoljenja v smislu pravil pri prihodnjem izrednem občnem zboru na 25,000.000 K. Ugotovilo se je, da se ta nova domača industrija po vsem lepo razvija. V polnem obratu je že tovarna za usnje, gamaše, torbice in fino galanterijo. ter je ravnokar pričela obratovati tudi tovarna za čevlje.

Dopisi.

Dnevno KONCERT

salonskega orkestra iz Zagreba
v kavarni Korže, Vseh svetnikov ul. 10.

Začetek ob 8. uri zvečer. -0- Vstopnina prosta.

Električna napeljava Maribor-Ptuj-Varaždin.

Preteklo soboto so se vršili vrlouspeli shodi v Ormožu, Ptuj in Sl. Bistrici, na katerih se je temeljito razpravljalo o možnosti izvršitve velikega projekta, ki naj modernizira celo Podravje. V Ormožu je poročal o dosedanjem delovanju pripravljalnega odbora predsednik g. Čuček, v Ptuj in Sl. Bistrici pa je podal poročilo tajnik g. dr. Ivan Fermevc. Na vseh treh shodih je govoril g. ing. Kral, profesor Ljubljanske tehnike. Dokazal je veliko gospodarsko važnost nameravane zgradbe električnega daljnovoda in omrežja tako za mesto, kakor za naše kmetijstvo. Podal nam je jasno sliko o rentabiliteti podjetja in o cenah električnega toka. Tozadevno obširnejše poročilo še objavimo. Povdarjamo samo, da bi v zlasti že električna razsvetljava prišla veliko ceneje, kakor n. pr. razsvetljava s petrolejem. Od električne svetilke bi se plačalo letno samo 150 K, dočim nas stane petrolej, ako svetimo povprečno po 2 uri na dan, najmanj 700 K. Razveseljivo je, da se zlasti naše kmetijsko ljudstvo živo zanima za stvar. Ptujski meščani žalibog dosedaj še niso pokazali potrebnega razumevanja, dasiravno bi morali naši obrtniki in hišni posestniki delati z vso vnemo, da se načrt čim preje uresniči.

Dijaška kuhinja v Ptuj. Nabralo se je zanjo na gostiji Horvat v Mosteh 255 K, na kolinah gospe Berličeve v Narodnem domu pa 150 K. Andr. Kovačič z gostije Veldin-Vrbnjak na Grabah pri Središču 136 K.

Mestni kino Ptuj. V soboto, 26. februarja ob 8. uri in v nedeljo, 27. februarja ob 3. uri za mladino, in ob 5. in 8. uri nadaljevanje ameriškega senzacijskega filma Kraljica pragozda. 4. epoha Preoblečen. V peklu. Vstopnice se lahko priskrbijo v soboto od 2. do 4. uri pri blagajni v mestnem gledališču. Kinoravnateljstvo Miloš Murko.

Gasilna društva. V mnogih krajih se nahajajo gasilna društva, kojih društvena pravila ne odgovarjajo sedanjim spremenjenim razmeram, med tem, ko je Jugoslovanska gasilna zveza v Ljubljani založila enotna pravila za gasilna društva. Pozivajo se gg.

občinski predstojniki, da se zanimajo za delovanje gasilnih društev, ki so zelo važna za lokalno policijsko varstvo. Delujejo naj zlasti tudi v tem smislu, da bodo gasilna društva organizirana po pravilih, ki odgovarjajo današnjim razmeram. Gasilno društvo naj bi obstojalo v vsaki večji občini in naj gg. občinski predstojniki prevzamejo inicijativo, da se isto ustanovi, kjer je za to potreba, pa še ne obstoja.

Gospodinjski tečaj v Ptuj za kmečka dekleta se prične dne 15. marca in bo trajal do 30. aprila 1921. Tako je odredilo poverjenišstvo za kmetijstvo v Ljubljani na prošnjo ptujkega okrajnega zastopa. Sprejme se najmanj 16 učenk. Ako bi se priglasilo nad 20 učenk, tedaj bi se tečaj ponovil. Kmetovalci, sedaj je čas, da porabite to priliko in daste svoje hčerke v gospodinjski tečaj, kjer se bodo naučile vse potrebno za kmečko gospodinjstvo. Pouk je brezplačen. Javijo se naj dekleta, ki bodo lahko hodile domov prenočevati, hrano dobijo v gospodinjski šoli. Prijave sprejemata gg. Josip Zupanc, vinarski inštruktor v Ptuj, Narodni dom in tajnik na okrajnem zastopu Ljudevit Sagadin. Ako bi se zadostno število deklet ne prijavilo, odpade gospodinjski tečaj. Pozivljamo torej vse kmetovalce in kmečka dekleta, da se gospodinjkega tečaja udeležijo in takoj izvršijo prijave.

Sajenje in gojitev tobaka. Ministrstvo financ in tobačne monopolne uprave je dovolilo, da se v ptujskem okraju sadi tobak in sicer pričeto že s tem letom. V nedeljo dne 20. svečana tl. je bilo na Ptuj že predavanje, kako se tobak sadi in goji. Dne 27. svečana ob 10. uri bo istotako na občnem zboru kmetijske podružnice za ptujsko okolico poučno predavanje v gostilni Zupančič v Ptuj. Da se ljudstvo poprime te najnovejše gospodarske panoge, ki obeta našemu kmetovalcu prinesiti velik hasek, se je sklenilo, da se bodo po ptujskem okraju vršila poučna predavanja ter razdelile tudi tiskovine, v katerih je natančno popisano, kako se tobak sadi in goji. Predavanja se bodo vršila na sledečih mestih in dnevih: V nedeljo dne 27. svečana ob 10. uri v gostilni Zupančič v Ptuj. To nedeljo tudi ob drugi uri popoldan na Hajdinu pri Graharju. V ponedeljek dne 28. svečana ob 8. uri zjutraj na Ptujski gori pri Klemenčiču. Popoldan ob 3. uri pri Sv. Trojici v Hal. pri Maučiču. V torek dne 1. marca ob 9. uri dopoldan v gostilni Vindiš pri Sv. Andražu v Leskovcu. Isti dan popoldan ob 3. uri pri Sv. Barbari v Halozah pri Korenjaku. V sredo dne 2. marca ob 9. uri dopoldan v Zavrču v prostorih g. Tomaža Murkoviča. Popoldan ob 3. uri pri gostilničarju g. Miklu pri Sv. Marjeti pri Moškanjih. V četrtek dne 3. marca ob 9. uri na Polensaku v gostilni Golob (Lah.) Isti dan ob tretji uri pri Sv. Lovrencu v Sl. g. (Juršinci) v gostilni Neže Toplak. V petek dne 4. marca ob 9. uri pri Sv. Andražu v Sl. g. v hiši ge. Rola. Še ta dan tudi pri Sv. Bolfenku v Sl. g. ob 2. uri popoldan v gostilni Horvat. V soboto dne 5. marca ob 8. uri v gostilni g. Klemenčiča pri Sv. Urbanu. Isti dan ob 3. uri popoldan v Vurberku v gostilni Simonič poleg šole. V nedeljo dne 6. marca ob 8. uri v gostilni Goljat v Cirkovcah in popoldan tega dne ob 2. uri pri Sv. Janžu na Dr. p. v gostilni Sel. Vse kmetovalce opozarjamo na ta poučna predavanja ter jih pozivamo, da se udeležijo polnoštevilno. V slučaju slabega vremena se mogoče ta spored spremeni, kar bi se še pravočasno javilo. Posebno pozivljamo vse naše dobre in napredne kmetovalce, da se ti poprimejo sajenja tobaka in tako grede z dobrim vzgledom naprej; kajti trud jim bo bogato poplačan. Pod Avstrijo smo se potegovali za to, da bi smeli tobak saditi. Sedaj pa, ko se nam ta prilika nudi, je ne smemo zavreči, da se ne bomo pozneje kesali. Vsakdo ve, kakšno pomanjkanje tobaka je, in je torej tudi iz tega razloga dolžnost, da tobak posadimo in ga pridelamo dovolj za naše tobakarje. Naši kmetje se tatvine najbolj bojijo. Povemo jim, da se ni toliko bati. Prvič bode ob berbi, to je takrat, ko je tobak zrel za

obiranje, dalo toliko tobaka ljudem v nakup po trafikah, da jim ga ne bo treba krasti. Kdor pa bo kradel še v kljub temu tobak, bo pa strogo kaznovan. Če bo tobaka dovolj posajenega, potem drugo leto ne bo pomanjkanje in s tem tudi ovržena prilika za tatvine. Dalje bodo kmetje in finančni stražniki sami svoj nasad tudi varovali. Če bo to leto dalo lep donos tobaka, tedaj se bodo drugo leto vsi poprijeli sajenja tobaka in potem se ni več bati tatvine. Torej kmetovalci le naprej v svoj prid in blagor!

Vurberg. Gostilničar Berlinger je daroval struco, ki se je v njegovi gostilni na zabavnem večeru po javni dražbi prodala za 231 K, kateri znesek se porabi za vurberške uboge solarje. Pred vojno so tukajšnji veleposesniki večasih zmislili na našo viničarsko dečo, a v času največje draginje nikdo ne daruje niti kronice, zato je ta vsota posebno dobro došla.

Ogenj. Dne 15. t. m. zvečer je v Mestnem vrtu pri posestniku Janezu Alt na podstrešju stanovanjskega poslopja izbruhnil ogenj. Zgorelo je navedeno stanovanjsko in gospodarsko poslopje z vso opravo in živim. Škoda znaša nad 60.000 kron, zavarovano pa je bilo za 900 kron. Vzrok požara je slab dimnik.

Sv. Barbara v Halozah. Tukajšnje bralno društvo se vrača zopet k življenju. Veselica, ki se je priredila pred kratkim, je vrgla 1147 K čistega dobička, ki se bo porabil za nabavo šolskih potrebščin ubogih otrok domače šole. Pohvalno se morajo omeniti domači trgovci in gostilničarji, kakor tudi zavodni in požrtvovalni Ptujčani, ki so pripomogli k tako lepemu uspehu. Prosimo jih, naj ostanejo še nadalje naklonjeni našemu društvu, društvu samemu pa kličemo: „Vzbudi se popolnoma, delaj in nudi nam kaj, ker le potem se smeš nazivati: Bralno društvo „Naprej!“

Konzulat Čehoslovaške Republike v Ljubljani naznanja vsem interesentom, da je potrebno v vsaki zadevi, pri kateri zahteva stranka tudi uradni odgovor, priložiti znamko, odnosno znesek za poštnino, ker se v drugem slučaju konzulat ne bo oziral na vloge.

Zgubil je podnarednik finančne kontrole v Leskovcu-Sv. Andraž v Halozah dne 21. t. m. v službi v Strmcu-Lubstava-Majberg-Podlehnik majhno usnjato denarnico. V isti se je nahajalo okrog 400 K denarja, 1 obsek za uro, 1 ključ, različna potrdila o vplačanju in eno darilo od njegove rajne mamine, ki mu je zelo drag sponin. Pošten najditelj se prosi, naj blagovoli zgubljeno proti nagradi pri oddetku finančne kontrole v Leskovcu oddati.

Politične vesti.

Iz ustavnega odseka. V rednih sejah so se začele sedaj razpravljati posamezne točke vladnega načrta. Sprejeto je že precej začetnih točk. Sprejetih je tudi več izprememb, ki so opravičene.

Razmejitvena komisija med Italijo in Jugo slavijo se je sestavila, ter bo začela te dni delati. V komisiji je tudi naš general Maister. Upajmo, da bo ta komisija hitreje delala nego naša na severu.

Italijani in Nemci enaki proti nam. Italijanski fašisti divjajo nemoteno proti Slovenem in Hrvatom na Primorskem, na Koroškem pa uganjajo enaka nasilstva Nemci. Ali ni pomoči za naše nedolžne rojake? S kako ozirnostjo pa ravnamo mi z Nemci?

V Avstriji so razmere vedno slabše, demonstracije se ponavljajo, ni pa mogočne roke, ki bi mogla krotiti razburjeno duhove. Vendar ljudje ne zabavljajo črez državo.

Plemstvo se ne prizna. V členu 4., ki govori o državljanstvu, se odpravljajo vsi plemiški nazivi in privilegiji, ki izvirajo iz rodu. Priznavajo se samo naslovi, ki začijo funkcijo.

Radić bi šel rad v Beograd. Radić je uvidel s svojo hrvatsko seljačko stranko, da nje-

gov izostanek iz Belgrada nič ne zaleže. Mislil je, da s svojo odsotnostjo morda onemogoči parlamentarno delovanje, pa se je zmotil. Narobe, v Belgradu bi s svojimi 50 poslanci le nekaj zalegel, rovarjenje doma pa mu le izpodkopaže ugled.

Boljševiki pripravljajo baje za pomlad nove akcije. Radi bi v raznih državah uprizorili nemire in prevrgli dosedanji red. Ali žalostne razmere pod boljševiško vlado na Ruskem ne vlečejo nikjer in nikogar, da bi sledil boljševikom.

Razno.

Vojnim invalidom v Sloveniji. Po dopisu Gozdarskega oddelka deželne vlade za Slovenijo — Odsek: ravnateljstvo drž. gozdov in domen št. 217 od 5. februarja t. l. se bode otvoril pri gozdnem in grajščinskem oskrbništvu v Kostanjevici na Dolenjskem trimesečni tečaj za gozdne čuvaje začetkom marca tekočega leta. Za službe gozdnega čuvaja se zahteva sledeča fizična sposobnost: noge, vid in sluh popolnoma v redu, pljuča in srce dobra, manjše poškodbe na rokah ali drugod dopustne, vendar se zahteva sposobnost za uporabo orežja in orodja za znamenovanje lesa. Vsi invalidi, ki ne izvršujejo in ne morejo izvrševati nobenega poklica in bi prišli v poštev, naj nemudoma vložijo prošnje pri podpisnem oddelku, najdalje do 26. februarja t. l. z zdravniškim spričevalom, da so sposobni za službo gozdnega čuvaja. Deželna vlada za Slovenijo, poverjeništvu za socialno skrb, invalidski oddetek.

Drzen rop otroka. 16. t. m. je bila vsa Ljubljana razburjena. Zgodil se je predrzen zločin. Ob pol 11. uri dopoldne je mlad človek, napol delavsko običen prosil učiteljico gđ. Sajovicovo, naj takoj izpusti iz šole 7letnega Tončka Pollakovega, sina tovarnarja Karla Pollaka, da se vidi živega očeta, ki se je z avtomobilom smrtuo ponesrečil. Mož je vzel tanta za roko ter ga peljal proti glavni pošti. Tam je izročil postreščku grozino in izsiljevalno pismo za K. Pollaka, kjer je očetu pisal, da naj pošlje do 1. ure v Keršičevo gostilno v Šiško 60.000 tisoč dinarjev pod številko 9999, ako hoče dobiti sina živega in zdravega še nazaj. Nato je peljal fantka proti Šiški, češ, da gresta k hudo ranjenemu očetu. Pollakovi so brž obvestili policijo ter sami razposlali svoje delavce na vse strani iskat. Kmalu nato je našel stražnik Weber dečka koncerta Žibertove ulice med praznimi železniškimi vozovi, kjer mu je ropar velel čakati, dokler ne pride ponj, da gresta k očetu. Med tem je prišel k gostilničarki Keršičevi mlad, raztrgan tant s pismom, naj mu izroči zavoj, ki bi prišel pod številko 9999. Ker še zavoja ni bilo, a gostilničarki ni bilo znano, za kaj gre, je potepuh pobegnil. Ta je bil sokrivec roparjev. Na podlagi telefoničnega opisa so šli vsi detektivi na lov za roparjem. Ob pol 4. uri popoldne je detektiv Franc Cankar v Sartorijevi gostilni na Žabjeku nagovoril moža, ki mu je bil na videz znan. Mož je detektivu izrazil željo, da bi rad dobil nekoga, ki bi mu naprevil prošnjo, da bi bil sprejet nazaj v vojaško službo kot prostovoljno dalje služeči. Dasi je bila moževa obleka popolnoma drugačna, kakor v telefoničnem opisu, vendar je Cankarjevo bistro oko takoj spoznalo sumljive znake. Povabil ga s je seboj, češ, da ga pelje k človeku, ki mu bo napravil prošnjo, a peljal ga je na policijsko stražnico, kjer je roparja aretiral. Ropar je 25 letni Rudolf Satler, sin ključavničarja Pollakove tovarne. Ropar je zločin tajil, toda pri njem so dobili enako pismo na gospo Keršičevo. Tudi Tonček Pollakov je v njem spoznal moža, ki ga je odpeljal. Sedaj se iščejo sokrivi, ki jih je brezdvomno več.

Velikansko tihotapstvo z nežigosanimi bankovci. Ko je v petek, 18. febr. ogledaval potnike dunajskega vlaka Dušan Mojsborovič (Srbijanec), uradnik želez. policijskega komisarijata, zdela se mu je potna košara poljskega žida Jakoba Gruderja nekam sumljiva.

V košari, ki je bila približno 70 cm dolga, 59 cm široka in 40 cm visoka, je bila ponošena obleka in umazana pernica. Toda bistremu očesu polic. uradnika se je zdel sumljiv pleten obroč, ki je ovijal košaro ob vseh voglih, zato ga je presekal z bajonetom. Kaj se je pokazalo? Obroč je obstojal iz 2 cm debele pločevinaste cevi, ki je bila opletena, kakor cela košara. Vse cevi pa so bile nabasane s trdno skupaj zvitimi nežigosanimi zvitimi avstrijskimi bankovci po 1000 K, torej gotovo v vrednosti več milijonov. Žid je imel potni list z Dunaja v Celje. Košara, ki je bila izdelana nalašč za ta namen, je najbrž napravila že večkrat to pot. Skoraj gotovo je iskati gnezdo zločinskih manipulacij v Celju, odkoder so tihotapci odpravljali denar v zasedeno ozemlje, kjer se avstrijski bankovci niso izmenjali, niti žigosani.

Občinske volitve v Sloveniji bodo na podlagi revidirane uredbe o občinskem volilnem redu v kratkem razpisane. Ženske ne bodo volile. Glasovanje bo s kroglicami. Volitve bodo najbrže že začetkom aprila.

Občinske volitve v Sloveniji se ne bodo vršile na podlagi volilnih imenikov za volitve v konstituantno, temveč se bodo morali napraviti novi imeniki.

Raztrgane 1-dinarske novčanice morajo državne blagajne zamenjati za nove.

Za 1.032.000 K nežigosanih in nekolekovanjih bankovcev je vtihotapil vinski trgovec Josip Navda iz Murske Sobotice. V Zagrebu, kjer jih je ponujal, ga je izsledila policija in mu vse zaplenila.

Znamke se ne smejo več rezati. Po 20. t. m. se ne smejo za frankiranje pisem več rabiti razrezane 10-parske znamke.

Minister dr. Kukovec pojde krog 22. t. m. kot zastopnik naše vlade na Angleško, kamor je povabljen naša vlada, da sodeluje v industrijski izložbi v Birminghamu.

Zamenjava 20-dinarskih bankovcev po 28. februarju. „Narodna banka“ kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja, da bo od 28. februarja dalje pa do 30. aprila le njena centrala v Beogradu zamenjavala novčanice po 20 dinarjev.

Nesreča z ročno granato. 66 letni kmet Matej Kristan iz Zagorja na Notranjskem je našel ročno granato, ki jo je tako dolgo vrtel in ogledoval, da je eksplodirala. Granata je Kristana raztrgala, 17 letnega Jurija Česnika, ki je bil v bližini, pa je težko ranila. Fanta so prepeljali takoj v bolnico ter ga na desni roki operirali.

General Maister je imenovan, kakor se doznava, za delegata v eni izmed treh komisij, ki so določene za razmejitve med našo kraljevino in Italijo.

6 dni živ v mrtvi materi. Zanimiv slučaj se je zgodil te dni v Berlinu, ki zanima zlasti zdravnike, pa tudi ostali svet. Na nekem trgu je povozil avtomobil nosečo žensko, ki je tudi kmalu umrla. Ko so jo šesti dan po smrti na ženski kliniki raztelesovali (secirali), so začuli nakrat otroške glasove in res so našli v mrtvi ženski živega otroka. To je ne le za zdravniško pomoč, ampak tudi za sodno medicino popolnoma nov slučaj.

Naznanilo.

Naznanja se cenj. občinstvu, da se pripuščajo žrebci mestne občine Ptuj vsak dan točno ob 8. in 14. (2.) uri.

Ob nedeljah samo ob 8. uri.

Mestna uprava Ptuj.

Prodaja.

Dne 27. tm. popoldan ob 3. uri se prodajo v **Ljudskem vrtu** pri Ptuj sledeča drevesa: 7 hrasti, 1 lipa, 1 gaber, 1 topol, 13 brez in 22 jels.

Ključavničarski vajenec

zdrav in močen, z dobrimi šolskimi spričevali, se sprejme pri mojstru **Stanislav Schmid, Strass, Stmk.** Prehrana in stanovanje istotam.

SENO, sladko in kislo, okoli 2000 kg, prodaja FR. BELŠAK, posestnik, Varea 26, p. Sv. Vid pri Ptuj.

Kočija na pol krita na prodaj. Kje, pove upravnštvo lista.

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Ptujskem listu“, ker je zelo razširjen in ga vsakdo rad čita.

Poljedelske stroje

vseh vrst kakor: domače, snažilne, sadne, mline, trijere, stroje za luščenje koruze, repo- in krmoreznice, črepalnice, peči, decimalne tehtnice, pluge, brane in druge stroje dobavlja takoj

Stanislaus Schmid, Strass, Stmk

Otročji voziček

za sedenje, se takoj kupi. Naslov pove uprava lista.

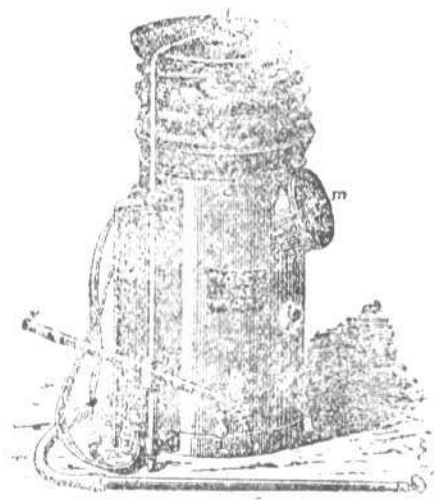
Gonilni jermeni = za stroje iz Ia usnja, v širini 40—200 mm v zalogi pri Ivanu Kravosu, sedlarju v Mariboru.

Stavbinska družba **Treo & drugi** se priporoča.

Blagajna št. 2

celo nova, se prodaja. Kje, pove uprava lista.

Za vinogradnike!

Brizgalke za peronosporo popravi po ceni klepar A. Majcen, Ptuj, Hrvatski trg 1. Tam se dobivajo tudi nove brizgalke.

80 hektolitrov vina

letnik 1920 je na prodaj. Kje, pove uprava „Ptujskega lista.“

Lepo posestvo - v Halozah -

z gostilno, trgovino, mesarijo in trgovino z vinom na debelo se takoj prodaja. Posestvo meri 32 oralov in leži poleg velike ceste.

Ceno pove uprava lista ali lastnik posestva.

„PETOVIA“
 usnjarska industrija d. d.
 na BREGU pri PTUJU (Slovenija)
 je pričela z obratom
 tovarne za čevlje.

Izdeluje vsakovrstne **GOODYEAR** in **MAC-KAY** čevlje za gospode in dame, navadne delavske kakor tudi najfinejše luksuzne čevlje.

JEDILNO SOL belo nemško
 v vrečah, kakor tudi industrijsko sol, sladkor, bučno olje itd.
 Zahtevajte cene! oddaja po najnižji ceni Zahtevajte cene!
TVRDKA ANTON TONEJC IN DRUG, MARIBOR.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ptuj.
 Delniška glavnica in rezerve okroglo 95,000.000.—
 CENTRALA V LJUBLJANI.
 Prometno mesto državne razredne loterije.
 PODRUŽNICE v Splitu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah.
 Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¾% čistih. Daje trgovske in aprovizijske kredite. Izvršuje vse bančne transakcije.